

چاره‌اندیشی برای بهبود معیشت هنرمندان

نشست هم‌اندیشی اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه
باسمول اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد

گروه فرهنگ

نخستین نشست هم‌اندیشی با محوریت «اقتصاد هنر در مشهد» بنا به دعوت موسسه مطبوعاتی رسانه‌های نخست با حضور هنرمندان حوزه هنرهای تجسمی و اصحاب رسانه هفته جاری در اداره کل فرهنگ و ارشاد شهرستان مشهد برگزار شد. در این نشست جلیل سروری، نماینده مدیر اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، حسین صالحی، خوش‌نویس برجسته مشهدی، امین قوی‌اندام، عضو انجمن هنرهای تجسمی استان و مجسمه‌ساز و مهدی خوشبخت، کارآفرین فرهنگی و هنری، حضور داشتند و به تبادل نظر پرداختند. در ادامه مشروحی از این نشست که قرار است به صورت مداوم برگزار شود، پیش روی شماست.

ردیف فرهنگ و هنر اعتبار دارد

در ابتدا، نماینده مدیر اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان با تشریح تأثیرات منفی کرونا بر اقتصاد فرهنگ و هنر گفت که مبلغ یک میلیارد تومان تسهیلات بانکی برای نگاه‌های آسیب‌دیده از شرایط فعلی جامعه از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد برای شهرستان مشهد در نظر گرفته شده که تا کنون ۱۵۳ پرونده به بانک ارجاع داده شده است. متأسفانه دیگر نگاه‌های هنری ما از جمله کلاس‌های آموزشی، نگارخانه‌ها، شرکت‌های سینمایی و موسیقی که زیر نظر اداره ارشاد در حال فعالیت هستند به دلیل نبود اطلاع‌رسانی نتوانستند از این فرصت استفاده کنند. او همچنین نبود بودجه برای حمایت از فرهنگ و هنر را تأیید نکرد و گفت در تقسیم بودجه‌های کشوری، ردیف اعتبارات خوبی برای این حوزه در نظر گرفته شده است.

به باور او نه تنها در مشهد که در کل کشور مردم و اصحاب فرهنگ و هنر درباره اقتصاد هنر کم دانش هستند؛ متأسفانه زیرساخت‌های لازم در این حوزه هنوز به درستی فراهم نشده است. قبل از انجام هر کاری در ابتدا باید زیرساخت‌های آن را به وجود آورد و این اتفاق نمی‌افتد همین مسئله باعث شد که بازارچه «گذر فرهنگ و هنر» بعد از یک سال تعطیل شود.

سروری درباره آموزش‌های هنری نیز گفت: آموزشگاه‌ها و مراکز تخصصی بخش خصوصی باید محلی برای پرورش هنرمندان خلاق باشند ولی امروزه افرادی که در حوزه آموزش فعالیت می‌کنند پختگی لازم را ندارند.

به گفته او هنرمندان نباید به فروش آثارشان بیندیشند، فکر کردن به فروش آثار هنری وظیفه مدیران اقتصادی است؛ اگر هنرمند ذهنش درگیر این مسائل شود نمی‌تواند اثر فاخر خلق کند. در بخش بازار فروش باید مدیران اقتصادی که بازاریابی را به خوبی می‌شناسند در کنار هنرمندان باشند. متأسفانه در بخش اقتصاد هنر، سرمایه‌گذاران کمی داریم. باید فرهنگ عمومی را تقویت کنیم تا سرمایه‌گذاری در مقوله فرهنگ و هنر از سرمایه‌گذاری در دیگر فضاهای اقتصادی ارزشمندتر شود. به نظر سروری همکاری و هماهنگی دستگاه‌های دولتی در دغدغه‌مند و بخش خصوصی مهم‌ترین عامل رونق در اقتصاد هنر است. او باور دارد باید انحصار مراکز فرهنگی در پایتخت از بین برود و همه شهرهای مستعد مانند مشهد دارای مراکز فرهنگی هنری برای فروش آثار ملی و بین‌المللی شوند؛ باید بخش خصوصی در زمینه توسعه مراکز فرهنگی گام بردارد و چراغ فرهنگ و هنر را در مشهد روشن کند. مشهد این توانایی را دارد که در حوزه فرهنگ و هنر سرآمد کشور باشد.

تولیدات بی‌هدف

هنرمندان مشهدی هر چند بی‌هدف، اما آثار و تولیداتی برای فروش و عرضه دارند. همان طور که حسین صالحی، هنرمند خوش‌نویس حاضر در این نشست، گفت: در مشهد کالا برای عرضه وجود دارد اما چیزی که همیشه مهم بوده این است که تقاضا یا همان بازار فروش در این شهر بسیار کم است. همان بازار اندک نیز در اختیار تولیدات و آثار کم‌کیفیت است.

بنا به گفته او بازار حراج آثار هنری در تهران جای خود را باز کرده است و زیرساخت‌های خودش را دارد؛ به نظر باید به پیشنهاد راه‌اندازی حراجی مشهد توجه کنیم. هتل آپارتمان‌های زیادی در این شهر وجود دارند از همین نظر، مشهد، جایی مستعد برای سرمایه‌گذاری هنری است. به عنوان مثال هتل‌ها و مسافرخانه‌ها که مکانی برای رفت‌وآمد مسافران هستند، محل و فرصت خوبی برای فروش آثار هنری هستند که ما از آن غفلت کرده و هیچ طرحی برای آن نداریم.

به باور این هنرمند، مشهد، شهر پرورش هنرمندان است؛ در حوزه خوش‌نویسی که من در آن فعالیت دارم، اطمینان دارم هنرمندان مشهدی در ایران بهترین هستند. آن‌ها مجبورند به دلیل نبود زیرساخت فروش در مشهد آثارشان را در بازار تهران و دیگر کشورها با قیمت‌های کم بفروشند.

سدهای پیش روی هنرمندان

در ادامه این نشست، مهدی خوشبخت، کارآفرین هنری گفت که در مشهد چیزی به نام اقتصاد هنر وجود ندارد و متولی این حوزه اداره ارشاد است اما متأسفانه شهرداری عهده‌دار آن شده است. به طورمثال فرصت مشارکت در رویدادهای شهری که از سوی شهرداری هرسال در مناسبت‌های خاص برگزار می‌شود برای همه هنرمندان وجود ندارد و این فرصت فقط در اختیار عده خاصی از گروه‌های هنری است. نابسامانی در انجمن هنرهای تجسمی باعث این ناهماهنگی شده که نیاز به ورود اداره ارشاد دارد.

گرانی لوازم و مواد اولیه تولیدات هنری دیگر آسیب پیش روی هنرمندان هنرهای تجسمی است که به گفته این خالق آثار هنری این مسئله بر اقتصاد هنر تأثیرات جدی گذاشته است. او همچنین گفت که موانع بسیاری برای بیمه شدن هنرمندان وجود دارد؛ اگر هنرمند هنرهای تجسمی بخواهد بیمه شود باید حداقل چندین نمایشگاه به صورت انفرادی یا آثار متنوع برگزار کند که با توجه به مشکلات اقتصادی و بازار، فروش آثار هنری کار سختی است و باید راهکاری برایش اندیشید.

راه‌اندازی درگاه خرید و فروش

امین قوی‌اندام، مجسمه‌ساز و عضو هیئت مدیره انجمن هنرهای تجسمی نیز در این نشست گفت با شیوع کرونا فعالیت‌های هنری کمتر شده و آثار کمتر خریداری می‌شود؛ مهم‌ترین مسئله در مقوله هنر این است که هنرمندان زیرمجموعه ندارند و به صورت انفرادی کار می‌کنند و بسیاری از هنرمندان حوزه هنرهای تجسمی بیمه نیستند. به همین علت نمی‌توانند از بیمه هنرمندان استفاده کنند.

روزنامه شهرامید وزنگی

شنبه ۱۳۹۹ شهریور ۲۲

۱۴

فرهنگ و هنر

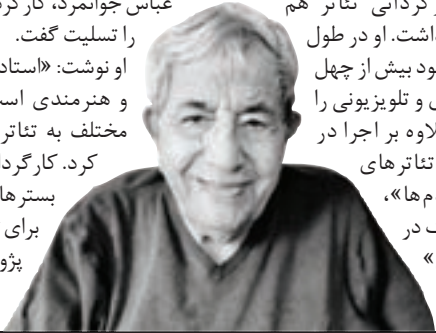
«پهلوان اکبر» در غربت درگذشت

هفتم مهر با خبر تلخ درگذشت عباس جوانمرد به پایان رسید. پس از اعلام این خبر همگان با یکی از پیش‌کسوتان تئاتر و مؤسس گروه تئاتر ملی در سن نودودو سالگی خداحافظی کردند. جوانمرد، متولد سال ۱۳۰۷ و تحصیل‌کرده رشته بازیگری بود. این هنرمند، فعالیت هنری خود را از دهه ۳۰ آغاز کرد که مشهورترین بازی او در نقش «پهلوان اکبر» در نمایش پهلوان اکبر می‌میرد (۱۳۴۴) بود. همچنین از جمله آثاری که او در تئاتر اجرا کرد، می‌توان به

«افعی طلایی»، «بلبل سرگشته»، «قصه ماه پنهان»، «غروب در دریای غریب» و «سگی در خرمن‌جا» اشاره کرد. بازیگر نقش «پهلوان اکبر»، در کارگردانی تئاتر هم فعالیت زیادی داشت. او در طول دوران فعالیت خود بیش از چهل نمایش صحنه‌ای و تلویزیونی را کارگردانی و علاوه بر اجرا در سالن تئاتر، تله‌تئاترهای «موش‌ها و آدم‌ها»، «مهرک» و «مراگ در پاییز» و «محاق»

را هم در تلویزیون کارگردانی کرده بود. سید مجتبی حسینی، معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پیامی درگذشت عباس جوانمرد، کارگردان و بازیگر تئاتر ایران را تسلیت گفت. او نوشت: «استاد عباس جوانمرد انسان و هنرمندی است که در ساخت‌های مختلف به تئاتر و هنر کشور خدمت کرد. کارگردانی و بازیگری کرد، اما بسترها و بنیان‌هایی را نیز برای تئاتر ایران فراهم آورد و پژوهش‌هایی درباره تئاتر و

اعتماد به ترجمان مترجمان جوان

۲ مترجم مشهدی درباره معیارهای انتخاب «ترجمه مناسب» می‌گویند

لیلا کوچک‌زاده

گزارش روز

اهمیت ترجمه یک کتاب آنجاست که می‌تواند ما را به کتابی علاقه‌مند یا از آن دلزده کند. ترجمه‌های خوب، حلقه اتصال خوانندگان یک کتاب در سراسر جهان هستند. اما سؤال اینجاست که از بین ترجمه‌های متنوع از یک کتاب، کدام را انتخاب کنیم؟ این هم در بازار داغ ترجمه کتاب‌ها در ایران که تا پیش از ۳۰ ترجمه از یک اثر هم دیده شده است. اما کتاب‌خوانان در این باره راه‌های مختلفی را بیان می‌کنند. مثلاً مقایسه چند صفحه یا پاراگراف از کتابی که چند ترجمه دارد یا خوشخوانی، روان بودن متن و توجه به ترجمه اثر از زبان اصلی. امروز در تقویم تاریخی جهان، ۳۰ سپتامبر، ۹مهر روز جهانی ترجمه و مترجم نام‌گذاری شده است به همین سبب در گفت‌وگو با دو مترجم مطرح مشهدی، نظر آن‌ها را درباره معیارهای انتخاب یک ترجمه مناسب جویا شدیم و از ضرورت تکرار ترجمه‌ها شنیدیم.

تکرارهای خوب بود

علی شیعه‌علی، مترجم آثار نویسندگان انگلیسی‌زبان چون سلینجر و ونه‌گات، در ابتدا به دلایل تکرار ترجمه یک کتاب می‌پردازد و آن را به دو دسته تکرار خوب و تکرار بد تقسیم می‌کند.

این مترجم مشهدی می‌گوید: چندین بار ترجمه شدن یک کتاب، ذاتاً بد نیست. این موضوع فقط در زبان فارسی هم اتفاق نمی‌افتد و در تمام دنیا رایج است. اما در کشور ما همچون حوزه‌های دیگر دچار افراط و تفریط هستیم. مثلاً از کتاب «ملت عشق» الیف شافاک، ۳۷ ترجمه در اداره ارشاد ثبت شده است. جالب اینجاست که مترجم اصلی‌اش می‌گوید عنوان کتاب را خودش انتخاب کرده است. ولی مترجمان ما، مانند سری‌دوزی این کتاب را منتشر کرده‌اند. این کار باطلی است. دلایل هم تا اندازه زیادی معلوم است. راحت‌طلبی مترجم‌ها و نگاه‌های تجاری در واقع شما تجربه امتحان‌شده درباره کتابی که فروش می‌کند را تکرار کرده‌اید. می‌گویید ما هم ترجمه‌های تضمین‌شده بیرون بدهیم. تازه با این فرض که واقعا مترجم بعدی، اثر را خودش ترجمه

کند و از روی کار قبلی کپی نکند.

ضرورت تکرارهای خوب

مترجم آثار سلینجر، تکرار ترجمه‌های خوب را ضروری می‌داند و دلایل چندی برای آن بیان می‌کند: ممکن است اثری، ۵۰ یا ۶۰ سال پیش ترجمه شده باشد. اما از آنجا که زبان فارسی پویاست، بازنگری در ترجمه اهمیت دارد و به آن نیاز است. چون بعضی از ترجمه‌های قدیمی که اتفاقاً ممکن است متعلق به مترجمی اسام و رسم‌دار باشد، ترجمه‌های خوب و گویانویده‌ای از زبان واسطه ترجمه شده است. مثلاً سروش حبیبی سال‌ها پیش کتابی را از زبان فرانسه با انگلیسی از ایوان گورچانف به فارسی ترجمه کرد. ولی سال‌ها بعد خودش در ایران این کتاب را از زبان روسی به فارسی بازگرداند و ترجمه‌های بسیار خوب از کار درآمد.

شیعه‌علی می‌گوید: تکرارهای خوب می‌تواند، نقض‌های ترجمه‌های قبلی را رفع کند. البته من اعتقاد دارم حتی‌الامکان نباید

موازی کاری کرد. در رمان معروف سلینجر «ناطور دشت» می‌بینیم که محمد نجفی آن را به زبان محاوره ترجمه کرده است. در حالی که متن اصلی این گونه نیست. خوب حتماً آقای نجفی صلاح دانسته به این شکل ترجمه کند. البته ترجمه اول ناطور دشت، از آقای احمد کریمی بود. ترجمه‌ای درخشان و پایبند به متن اصلی. در هر صورت باید توجهی برای ترجمه جدید پیدا کنیم. چون نویسندگان گاهی می‌خواهند لحن جدیدی در ترجمه درست کنند. در این باره می‌توان به ترجمه شاهکار مرحوم نجف دریابندری از «بازمانده روز» ایشی گورو هم اشاره کرد که البته اولین ترجمه خودش هم هست و تکراری نبوده. خوب فرض کنید مترجمی این اثر را ساده ترجمه کند و بعد مترجم قهاری خلاقیت‌هایی به خرج دهد. این هم جزو تکرارهای خوب محسوب می‌شود. گرچه ما در ایران عموماً با جنبه خوب آن روبرو نیستیم.

ترجمه از زبان مبدأ

مترجم آثار سلینجر، با این توضیح، به شیوه‌های انتخاب ترجمه خوب از بین چند ترجمه یک کتاب می‌پردازد و می‌گوید: قطعاً فاکتورهای استاندارد در این باره وجود دارد. اما این گونه نیست که اگر فلان مترجم سرشناس یا ناشر معروف، کتابی را ترجمه و منتشر کند، دیگر همه چیز تمام شده و معیار خوبی است. در اینجا می‌توان به این موضوع توجه کرد که آیا آن انتشارات، سرپرست مجموعه مترجم دارد؟ و سابقه علمی و فرهنگی آن آدم چیست؟

او ترجمه بی‌واسطه از زبان مبدأ را هم مهمی در انتخاب می‌داند که البته آن هم می‌تواند مثال نقض داشته باشد. شیعه‌علی به رمان دن کیشوت اشاره می‌کند و می‌گوید: مرحوم محمد قاضی که تحصیلات آکادمیک مرتبط با ترجمه نداشت این رمان را از زبان فرانسه ترجمه کرد. در حالی که این کتاب به زبان اسپانیایی و در قرن ۱۶ و ۱۷

همچنین نمایش ملی انجام داد.» اصغر فرهادی نیز با انتشار مطلبی کوتاه از درگذشت جوانمرد ابراز تأسف کرد: «بسیار از او آموختم، بیش از هر آموزگاری در این جهان. نه فقط در هنر و تئاتر، مهم‌تر از آن در نگاه به انسان.» عباس جوانمرد، کتاب‌های متعددی منتشر کرد که از جمله آن‌ها: «تئاتر، هویت و نمایش ملی»، «شهر طلایی» و «تکمله‌ای بر تعزیه و نمایش ملی» است. او از سه سال پیش به دلیل بیماری اجازه پرواز نداشت و از همین رو نتوانست به ایران بازگردد و سرانجام در هفتم مهر در تورنتوی کانادا درگذشت.

نوشته شده بود و لحن پیچیده‌ای داشت. خیلی از بزرگان می‌گویند اگر سوانتس قرار بود دن کیشوت را به فارسی بنویسد به خوبی قاضی نمی‌نوشت. خوب این‌ها استثنائات است. ترجمه مستقیم خیلی خوب است اما در بسیاری از زبان‌ها مثل روسی، چینی و ژاپنی مترجم تخصصی کم هستند.

برندسازی

به نظر شیعه‌علی بهره‌بردن از نظر مخاطبان دیگر هم در شبکه‌های اجتماعی معتبر می‌تواند راهگشا باشد. او به شبکه اجتماعی گوودریز (Good reads) اشاره می‌کند. شبکه‌ای که کاربران در آن کتاب‌هایی را که خوانده‌اند، پیدا می‌کنند، به کتاب‌ها امتیاز می‌دهند و کتاب‌های محبوب خود را به دوستانشان توصیه می‌کنند. البته به گفته این مترجم، حتی رعایت این معیارها هم گاهی نمی‌تواند فاکتور دقیقی برای انتخاب بهترین ترجمه باشد. چون ممکن است ما همه معیارها را رعایت کرده باشیم اما مترجم

اکران محدود

فیلم سینماگر مشهدی پس از ۲ سال توقیف در مشهد اکران شد

غلامرضا زوزنی

r.zouzani@shahranews.ir

بعد از نزدیک به دو سال انتظار علاقه‌مندان به سینمای سیاسی در مشهد، فیلم «دیدن این فیلم جرم است» به نویسندگی و کارگردانی سینماگر مشهدی، رضا زهتابچی، عصر دوشنبه در سینما هویزه برای اصحاب رسانه اکران شد. علاوه بر خبرنگاران و فعالان رسانه‌ای در این اکران تهیه‌کننده آن، رضا شافه و جمعی از خانواده شهدای جنگ تحمیلی و مدافع حرم نیز حضور داشتند.

«دیدن این فیلم جرم است»، که محصول سازمان سینمایی سوره حوزه هنری انقلاب اسلامی است، نخستین ساخته سینمایی بلند این هنرمند مشهدی

است. این فیلم سال ۱۳۹۷، در سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر برای نخستین بار به روی پرده رفت و مورد توجه مخاطبان و منتقدان قرار گرفت.

همان سال نامزد دریافت سیمرغ بهترین فیلم بخش «نگاه‌نو» نیز شد.

با وجود اعلام رئیس سازمان سینمایی مبنی بر اینکه تمام فیلم‌های نمایش داده شده در سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر برای اکران عمومی بدون محدودیت هستند، اما این اثر سینمایی تا نیمه‌های بهمن پارسال مجوز اکران نگرفته بود.

این فیلم داستان مردی است که دفاع از حقوق زن و دخترش با مصالح کشور گره می‌خورد و او باید برای به خطر نینتادن امنیت ملی از حق خود بگذرد.

در این فیلم بازیگرانی همچون مهدی زمین‌پرداز، امیر آقایی، حسین پاکدل،

لیندا کیانی و محمود پاک‌نیت نقش آفرینی می‌کنند.

تقدیر از مدافعان سلامت

علاقه‌مندان به تماشای فیلم در سینما در حال آمدوشد بودند و جماعتی تنها به منظور تماشای

فیلم ساخته همشهری‌شان با به هویزه گذاشته بودند. به منظور رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی برای جلوگیری از شیوع ویروس کرونا، صندلی‌های سالن شماره یک سینما هویزه یکی در میان با تصاویر شهدا آراسته شده بود.